

Verkennend Ecologisch Onderzoek Dronenweg 6 Bodegraven

Concept

Uitgave: maart 2018

Watersnip-rapport 18A009

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek Dronenweg 6 Bodegraven
Status rapport	Concept
Projectnummer	18A009
Datum uitgave	Maart 2018
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Gemeente Bodegraven-Reeuwijk Postbus 401 2410 AK Bodegraven
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. H. Geers

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	5
3	LOCATIEBESCHRIJVING	9
3.1	HUIDIGE SITUATIE	9
3.2	PLANNEN	9
4	RESULTATEN ONDERZOEK	11
4.1	METHODE	11
4.2	FLORA	11
4.3	FAUNA	11
4.3.1	<i>Vogels</i>	11
4.3.2	<i>Amfibieën</i>	12
4.3.3	<i>Reptielen</i>	12
4.3.4	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	13
4.3.5	<i>Vleermuizen</i>	13
4.3.6	<i>Overige soorten</i>	14
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	15
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	15
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	16
6	BRONNEN	17

1 Inleiding

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk is voornemens de voormalige moskee aan de Dronenweg 6 te Bodegraven af te breken om plaats te maken voor garageboxen.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming). Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In februari 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, ten aanzien van de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrictlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrictlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrictlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Gezien het feit dat het plangebied in de bebouwde kom ligt, direct langs de N11. En vanwege de beperkte omvang van de werkzaamheden is de aanwezigheid van Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied bij dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

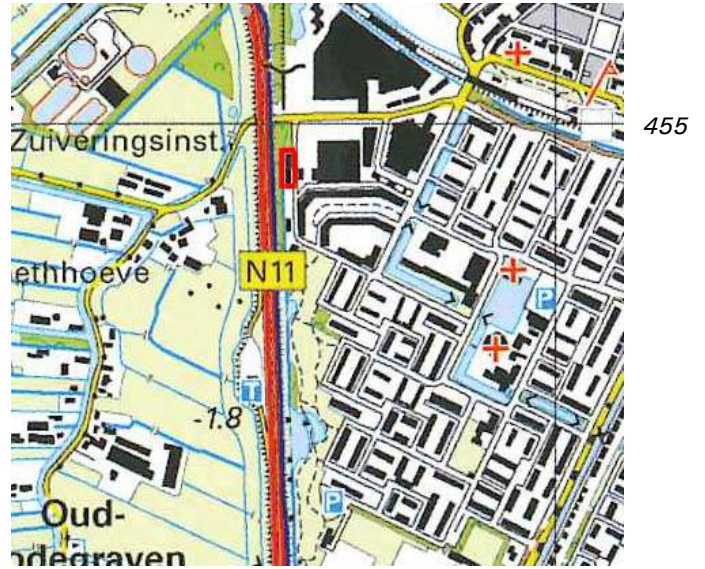
Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Voor het realiseren van de garageboxen zullen een aantal bomen gekapt worden. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Bodegraven. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

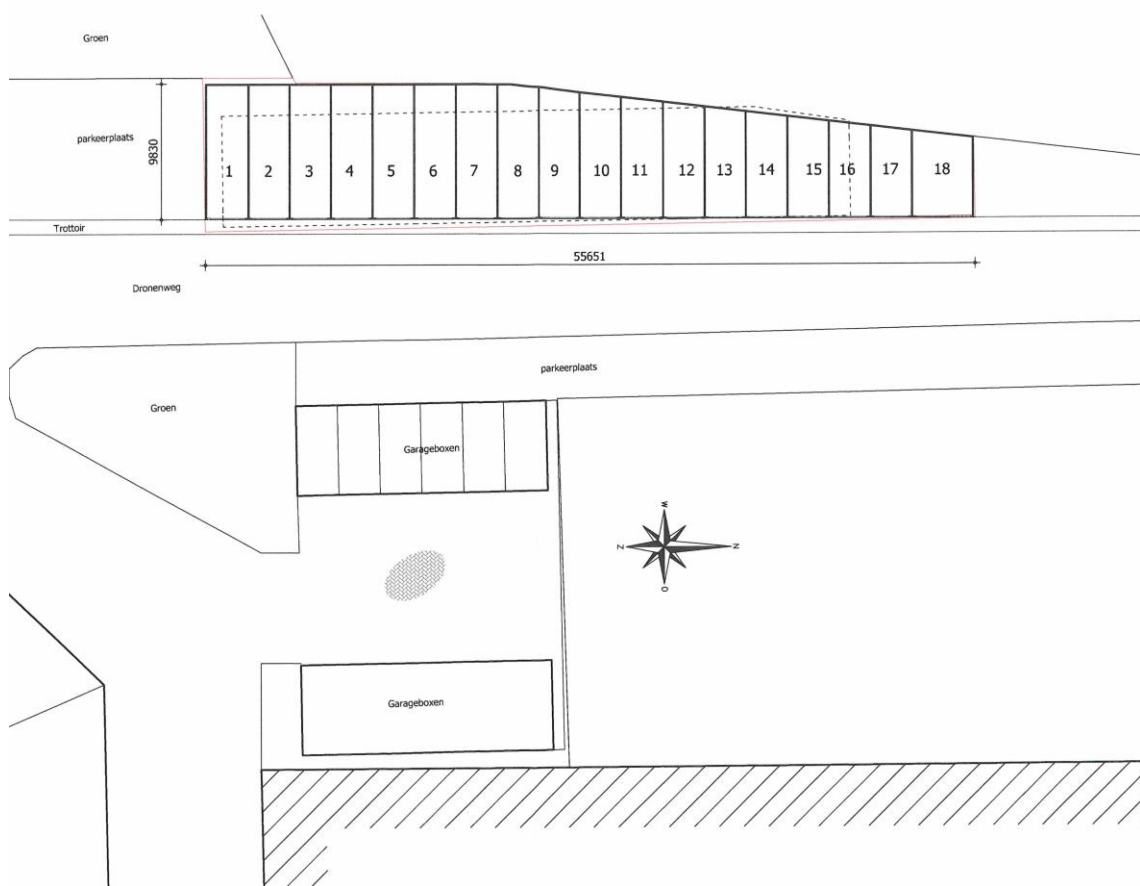
Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 110,454. Binnen het plangebied staan een moskee. Dit gebouw is opgebouwd met golfplaten aan de buitenzijde. Aan de binnenzijde zijn de golfplaten geïsoleerd met steenwol en hout. Het dak bestaat uit zeer strak gedekt bitumen. Rond het gebouw staan enkele bomen en struiken. Aan de westkant loopt een smalle sloot met vies, bruin water. De sloot is beschoeid met een betonnen rand. Het plangebied grenst aan de oostkant direct aan de Dronenweg. Aan de noord- en zuidkant vormen bomen en struiken de begrenzing van het gebied. Aan de westkant loopt een sloot en vormen bomen en de geluidswal van de N11 de begrenzing van het plangebied.

Figuur 2: Plangebied (rode contour)

3.2 Plannen

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk is voornemens de aanwezige moskee af te breken om ruimte te maken voor 18 garageboxen. Een deel van de aanwezige beplanting zal hiervoor verwijderd worden. De sloot blijft in de huidige plannen behouden.

Figuur 3: Ontwerp voor 18 garageboxen (tekening: rdg ontwerp en advies)

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op dinsdag 20 februari 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tijdens de inventarisatie is een indicierend vooronderzoek, doormiddel van een bouwkundige inspectie, uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Aan de westkant van het plangebied staan enkele bomen en struiken, waaronder Vlier, Peer, Braam en Esdoorn. Verder groeit hier langs het water Speenkruid, Paarse dovenetel, Stinkende gouwe en Fluitenkruid. Aan de zuidkant van het plangebied staan ook esdoorns. Aan de noordkant staat een coniferen haag. Aan de voorkant van het gebouw (oostkant) is Dwergmispel aangeplant.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 4: Aanwezige vegetatie en sloot aan de achterzijde van het gebouw

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Pimpelmees, Kauw, Merel en Turkse tortel. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn gezien de periode van het jaar nog geen broedende vogels aangetroffen. Wel is een oud eksternest aangetroffen in één van de bomen op de geluidswal. Deze bomen vallen buiten het plangebied.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Gierzwaluw en Huismus zijn soorten die hun nesten in gebouwen

hebben, onder de dakpannen. Het gebouw binnen het plangebied heeft een bitumen dak. Hierdoor is er geen ruimte onder het dak voor nesten. Daarnaast is het gebouw relatief laag. De Gierzwaluw heeft bij het uitvliegen een vrije ruimte van minstens drie meter nodig, omdat deze vogel zich uit het nest laat vallen voordat het opvliegt. Deze hoogte is bij dit gebouw niet aanwezig. Er zijn ook geen invliegopeningen aangetroffen die geschikt zijn voor Gierzwaluw en Huismus. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van deze vogelsoorten kan worden uitgesloten.

Voor andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest, zoals uilen en roofvogels is het plangebied in een woonwijk en direct langs de N11 niet geschikt. Er treedt te veel verstoring op.

4.3.2 *Amfibieën*

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Meerkikker en Kleine watersalamander (allen wnb-andere soorten) voorkomen binnen het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in Zuid-Holland.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig' voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Binnen het plangebied zijn geen geschikte voortplantings- en/of overwinteringslocaties aangetroffen.

Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht.

4.3.3 *Reptielen*

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Tevens heeft deze soort rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. De aanwezige sloot en oevers binnen het plangebied zijn niet geschikt als jachtgebied en om te schuilen. Er zijn geen takkenhopen aangetroffen die kunnen dienen als broeivoortplantingslocatie. Het plangebied voldoet niet aan de eisen die de Ringslang stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Ringslang binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende grondgebonden zoogdieren voor kunnen komen in en rond het plangebied, zoals Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Wezel (0-1km) en Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Veldmuis, Vos en Woelrat (1-5km). Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt tevens dat de beschermde Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. De aanwezige sloot heeft een slechte waterkwaliteit is vies en bruin van kleur. Er zijn geen rijk begroeide oevers aanwezig. Daarnaast ligt het plangebied langs de drukke N11. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan, door het ontbreken van geschikt leefgebied binnen het plangebied, uitgesloten worden.

4.3.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl). Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1km) en Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Watervleermuis.

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen. Doormiddel van een bouwkundige inspectie is het gebouw, zowel aan de binnen- als de buitenzijde onderzocht.

De muren van het gebouw bestaan uit golfplaten. Aan de binnenkant zijn deze geïsoleerd met steenwol en houtenplaten, die vervolgens verder afgewerkt zijn. Op enkele locaties zijn er gaten in de muren gemaakt

Figuur 5: Gat in de muur van het gebouw, waardoor verschillende lagen te zien zijn

Figuur 6: Strak gelegd bitumen dak van het gebouw

(voor asbestonderzoek). Hier is duidelijk te zien dat er geen ruimte tussen de golfplaten en het steenwol aanwezig zijn. Ook de houten platen zijn dicht tegen het steenwol geplaatst. Hierdoor is er geen ruimte voor een vleermuisverblijf. Aan de buitenzijde van het gebouw zijn in de muren geen invliegopeningen aanwezig. Vleermuizen kunnen dus van buiten af ook niet in de ruimte achter de golfplaten komen. Aan de binnenzijde is het plafond afgewerkt met een systeemplafond. Hierboven is een kleine zolder. De zolder is afgewerkt met houten platen. De kieren tussen de houten platen zijn dicht gemaakt met purschuim. Op enkele locaties is op de overgang tussen het dak en de vloerplaten een smalle kier zichtbaar waar daglicht doorheen komt. Ook is een ventilatierooster aanwezig aan de zuidkant van het gebouw. De aanwezige openingen hebben een grote van minder dan 0,7 centimeter en zijn te klein voor een vleermuis.

Door het zwarte bitumendak kan de temperatuur onder het dak erg oplopen. Er was nu al een duidelijk verschil van temperatuur voelbaar in het gebouw, waar geen verwarming meer brandde en onder het dak, waar de zon enige tijd op stond. Dit betekent dat de temperatuur onder het dak in de zomer (te) hoog kan oplopen. Hierdoor is er geen geschikt, constant microklimaat aanwezig voor vleermuizen. Het gebouw is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn ook geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen. De aanwezigheid van vleermuisverblijven kan worden uitgesloten.

De aanwezige bomen binnen het plangebied zijn onderzocht op kieren en scheuren die kunnen dienen als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. Deze zijn niet aangetroffen. Het aanwezige groen is te beperkt om te kunnen dienen als foerageergebied. De aanwezigheid van de N11 direct naast het plangebied zorgt voor verstoring door geluid. Het plangebied is dus niet geschikt als leefgebied voor vleermuizen. Door de geplande werkzaamheden zal er geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

4.3.6 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde libellensoort Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') en waterslak Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). Beide soorten leven in water met een goede waterkwaliteit en veel watervegetatie. De aanwezige sloot voldoet niet aan deze eisen. De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. Deze plant is niet aangetroffen in de sloot. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker en de Platte schijfhoren kunnen door het ontbreken van geschikt leefgebied worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Voor een deel van de beschermde soorten (Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Meerkikker, Kleine watersalamander, Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Wezel, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Veldmuis, Vos en Woelrat) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen die komend voorjaar weer in gebruik kunnen worden genomen door vogels. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Het gebouw is door zijn beperkte hoogte, het ontbreken van invliegopeningen en van ruimtes voor nesten onder het dak niet geschikt voor jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw en Huismus. Ook voor jaarrond beschermde nesten van uilen en/of roofvogels zijn geen geschikte locaties aangetroffen binnen het plangebied. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig' voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Het huidige plangebied is niet geschikt als leefgebied voor deze soort. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden kan het plangebied mogelijk wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Het plangebied voldoet echter niet aan de eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

- Uit de bureaustudie blijkt tevens dat de beschermde Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor deze soort. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis (0-1km) en Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Watervleermuis. Het gebouw binnen het plangebied is niet geschikt voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten, door de constructie van golfplaten muren en het bitumen dak. De aanwezige bomen zijn ook niet geschikt voor boombewonende soorten, door de afwezigheid van kieren en scheuren. Het aanwezige groen is te beperkt om te kunnen dienen als foerageergebied. De directe ligging langs de N11 zorgt tevens voor verstoring door geluid. Door de geplande werkzaamheden zal er geen schade ontstaan aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde libellensoort Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') en waterslak Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Er is voor deze soorten echter geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied. De aanwezigheid van de Groene glazenmaker en Platte schijfhoren kan worden uitgesloten.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, geconsolideerd, in werking per 19 januari 2018
7. NDFF – ‘quickscanhulp.nl 01-03-2018 11:13:42’

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.bij12.nl
10. www.ravon.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zuid-holland.nl
13. www.zoogdiervereniging.nl
14. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
15. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
16. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 29031331
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

